

ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ

Πρωτοπρεσβύτερος π. Θεόδωρος Ζήσης Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Η ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

Ἡ βασική προβληματική ἢ ὁποῖα πρόκειται νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ εἶναι ἂν ὑπάρχουν σαφῆ διαχωριστικὰ ὄρια μεταξύ τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὁποῖα συνεχίζει χωρὶς διακοπὴ καὶ μὲ πληρότητα τὴν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως, καὶ ὄλων τῶν ἄλλων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσης.

Περισσότερο μάλιστα μᾶς ἐνδιαφέρει σ' αὐτὴν τὴν διερεύνηση νὰ ἀναφερθοῦμε στὶς χριστιανικὲς κοινότητες τῆς Δύσεως, τὸν Ρωμαιοκαθολικισμὸ καὶ τὸν Προτεστантиσμὸ ὑπὸ τὶς πάμπολλες διασπάσεις του, διότι γιὰ τὶς χριστιανικὲς ὁμολογίες τῆς Ἀνατολῆς, τὴν ὀλιγάνθρωπη τοῦ Νεστοριανισμοῦ καὶ τὴν πολυάνθρωπη τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ ἢ τῶν Ἀντιχαλκηδονίων, ὑπάρχουν ἀλάθητες ἀποφάσεις Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ καθολικὴ συμφωνία τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐν γένει συνειδήσεως, ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατο καὶ ἀδιανόητο γιὰ μία συνεπὴ καὶ γνήσια Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία νὰ θεωρήσῃ τοὺς Μονοφυσίτες ὡς Ὁρθοδόξους, γιὰτὶ ἔτσι ἐξισώνει καὶ ταυτίζει Ὁρθοδοξία καὶ αἵρεση, ἀλήθεια καὶ πλάνη. Καὶ ὅμως αὐτὸ τὸ ἀδιανόητο καὶ ἀδύνατο γιὰ τὴν Ἐκκλησία τῶν δεκαεννέα αἰώνων ἐγίνε δυνατό μετὰ τὸ γκρέμισμα τῶν ὀρίων ποὺ πέτυχε ὁ Οἰκουμενισμὸς αὐτὴ ἢ παναίρεση τοῦ 20οῦ αἰώνα. δὲν ὑπάρχει πλέον σαφῆς ὀροθετικὴ γραμμὴ ποὺ νὰ χωρίζει καὶ νὰ διακρίνει μέχρι ποῦ φθάνει ἢ Ἐκκλησία καὶ ποῦ ἀρχίζει ἢ αἵρεση. Κατόρθωσε ἐπὶ δεκαετίες τὸ κακῶς ὀνομαζόμενο «Παγκόσμιο Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν» νὰ ἀλλοιώσῃ τόσο πολὺ τὴν ἐκκλησιολογικὴ αὐτοσυνειδησία τῶν Ὁρθοδόξων, ὥστε νὰ μᾶς ταυτίσῃ καὶ ἰσοπεδώσῃ ὅλους τοὺς Ἀνατολικούς, ἐμᾶς καὶ τοὺς Μονοφυσίτες, νὰ μᾶς πείσῃ ὅχι μόνο νὰ στεγαζόμεσθε καὶ νὰ συσκεπτόμαστε σὲ ἐπιτροπὲς κάτω ἀπὸ τὴν κοινὴ ὀνομασία τῶν Ὁρθοδόξων, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικῶς νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ μὲ τὴν υἱοθέτηση τῆς ἐκκλησιολογίας τῶν Προτεστάντων σὲ ἐκκλησιαστικὴ διακονία μὲ τὴν ἐκατέρωθεν ἀναγνώριση τῶν μυστηρίων, ὅπως ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια ἔχει κάνει τὸ Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας, ἐσχάτως δὲ γιὰ τὸ γάμο τῶν Κοππῶν καὶ τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

ΤΟ ΓΚΡΕΜΙΣΜΑ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΕΣ

Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ ὀράματος νὰ ἐπιτευχθεῖ ἢ ἐνότητα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ἀντὶ νὰ ἐπιτευχθεῖ ἢ μόνη ἀσφαλὴς καὶ σωτήριος μέθοδος τοῦ Χριστοῦ, ἀποδεχόμενοι μιὰ πίστη, μιὰ σῶζουσα ἀλήθεια, νομιμοποίησαν τὶς αἵρέσεις καὶ τὰ σχίσματα, ταύτισαν καὶ ἐξίσωσαν τὴν ἀλήθεια μὲ τὴν πλάνη, τὴν ἀληθὴ διδασκαλία τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων μὲ τὶς ψευδοδιδασκαλίες τῶν νέων ψευδοπροφητῶν καὶ ψευδοδιδασκάλων. Οἱ Προτεστάντες δέχθηκαν καὶ ἐπρόβαλαν τὴν γνωστὴ «θεωρία τῶν κλάδων» (branch theory), σύμφωνα μὲ τὴν ὁποῖα ἢ ἀληθὴς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν ὑπάρχει σὲ καμμία ἀπὸ τὶς ὑπαρκτὲς ὀρατὲς Ἐκκλησίες. Κάθε μιὰ ἀπὸ αὐτὲς εἶναι ἓνα τμήμα, ἓνα κομμάτι, καὶ ὄχι ὀλόκληρη ἢ Ἐκκλησία. Ὅπως στὸν κορμὸ τοῦ δένδρου ὑπάρχουν κλάδοι πολλοὶ ποὺ ἀποτελοῦν ἰσότιμα μέρη τοῦ δένδρου, ἔτσι καὶ οἱ ἐπιμέρους ἐκκλησίες εἶναι ἰσότιμα μέρη τοῦ δένδρου τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας. Καμμία ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες δὲν μπορεῖ νὰ διεκδικήσῃ ἀποκλειστικὰ γιὰ τὸν ἑαυτὸ τῆς ὅτι εἶναι ἢ ἀληθινὴ Ἐκκλησία, ἢ ὁποῖα μάλιστα κατ' αὐτοὺς δὲν εἶναι ὀρατὴ ἀλλὰ ἀόρατη καὶ ἰδανικὴ. Εἶναι ὄντως ἐφυῆς ἢ θεωρία τῶν κλάδων. Ἄν ὅμως θέλει κανεὶς νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ ἱστορικά, πρέπει νὰ καταλήξῃ στὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ μερικοὶ κλάδοι ἀποκόπτονται ἀπὸ τὸν κορμὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὲν τρέφονται ἀπὸ τοὺς χυμοὺς ξεραίνονται καὶ καταστρέφονται, ὅπως ἀκριβῶς διδάσκει ὁ Χριστὸς γιὰ τὴν ἄμπελο καὶ τὸ κλῆμα, τὴν κληματαριὰ δηλαδὴ καὶ τὴν

κληματόβεργα, τὴν κληματίδα, "ἐὰν μὴ τις μένη ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι καὶ καίεται".

Ἡ θεωρία τῶν Κλάδων ἐπινοήθηκε ἀπὸ τὸν Προτεσταντισμὸ γιὰ νὰ μὴν χάσουν τὴν ἐκκλησιαστικότητα, τὸν δεσμὸ μὲ τὴν Ἐκκλησία ὅλες οἱ παραφυάδες οἱ προτεσταντικὲς ποὺ ξεφυτρώνουν συνεχῶς. Καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰ αὐτῆ, μὲ προτεσταντικὴ δηλαδὴ ἐκκλησιολογία, δικαιολογεῖται ὁ τίτλος «**Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν**», ὅπου στεγάζονται ἰσότιμα ὅλες οἱ προτεσταντικὲς ὁμάδες. Δὲν δικαιολογεῖται ἡ δικὴ μας συμμετοχὴ, σὰν νὰ εἴμαστε κι ἐμεῖς μιὰ τέτοια παραφυάδα, καὶ συναποτελοῦμε μὲ ὅλους αὐτοὺς τὴν Ἐκκλησία.

Δὲν δικαιολογεῖται γιὰ μᾶς ἐπίσης οὔτε ὁ ὅρος «ἔνωση τῶν ἐκκλησιῶν». Ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δεδομένη, ἔστω καὶ ἂν ὑπάρχουν αἰρέσεις καὶ σχίσματα, ποὺ δὲν ἔλειψαν στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, μὲ μεγάλο ἀριθμὸ ὁπαδῶν καὶ σὲ μεγάλη γεωγραφικὴ καὶ ἐθνολογικὴ ἔκταση. Ἡ ἔκπτωση καὶ ἡ ἀποκοπὴ μιᾶς χώρας ἢ ἐνὸς ἔθνους ἀπὸ τὴν καθολικὴ τὴν οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία, δὲν παραβιάζει τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ δένδρο παραμένει ἐνιαῖο, ὅταν ἀποκοπεῖ ἓνα κλαδί του, ὅπως καὶ τὸ κλῆμα ὅταν ἀποκοπεῖ ἡ κληματόβεργα. Γι'αὐτὸ ὅπως ὀρθὰ παρατηρήθηκε «ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δὲν μπορεῖ νὰ θεωρεῖ τὶς καθολικὲς καὶ προτεσταντικὲς ἐκκλησίες τῶν δυτικῶν χωρῶν, ὡς τὶς νόμιμες καὶ αὐθεντικὲς τοπικὲς ἐκκλησίες αὐτῶν τῶν χωρῶν. Χωρισμένες ἀπὸ τὸν κορμὸ τῆς Ὁρθοδοξίας, οἱ ἐκκλησίες αὐτὲς δὲν εἶναι πιά σὲ σχέση μὲ τὴν ὀρθόδοξη πίστη, ἢ μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, παρούσα σ'αὐτὲς τὶς χώρες».

Συναφὴς πρὸς τὴν "θεωρία τῶν κλάδων" εἶναι ἡ θεωρία τῆς «Περιεκτικότητας» τῶν Ἀγγλικανῶν, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει νὰ περιέχονται, νὰ συμπεριλαμβάνονται, μέσα στὴν ἐκκλησία, θεωρώντας νόμιμη αὐτὴ τὴν εὐρύτητα καὶ τὴν πλατεία ἀνοχὴ, οἱ πιὸ ἀντίθετες διδασκαλίες καὶ ἀποκλίσεις, ἀκόμη καὶ σὲ οὐσιώδη θέματα πίστεως, ἀρκεῖ νὰ μὴν διακοπεῖ ἡ κοινωρία καὶ ἡ ἐνότητα τῶν διαφωνούντων. Γίνεται ἀνεκτὴ π.χ. ἡ ἀμφισβήτηση τῆς διδασκαλίας τῆς Ἁγίας Γραφῆς περὶ ἀγγέλων καὶ δαιμόνων ἢ ἡ ἐρμηνεία τῆς μὲ συμβολικὴ ἔννοια, τὰ θαύματα μπορεῖ νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀφύσικα καὶ μυθώδη συμβάντα, ἢ ὑπερφυσικὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ ἐκ τῆς Παρθένου ὡς μία φυσιολογικὴ γέννηση κατὰ τοὺς φυσικοὺς νόμους. **Ἀκόμα καὶ τὸ θεμελιώδες δόγμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς τὴν ὁποία δὲν ἔχει νόημα ἡ χριστιανικὴ πίστη, «εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ἡμῶν», ἀνήκει στὴ σφαῖρα τοῦ συμβολισμοῦ καὶ δὲν ἀποτελεῖ ἱστορικὸ γεγονός.** Ἄν προσθέσουμε καὶ τὰ τολμηρὰ ἀνοιγμάτα τῶν Ἀγγλικανῶν στὶς μέρες μας, τὴν ἔγκριση τῆς ἱερωσύνης τῶν γυναικῶν καὶ τὴν ἱερολόγηση τοῦ γάμου τῶν ὁμοφιλοφύλων, τὰ ὁποία βέβαια υἱοθετήθηκαν μετὰ ἀπὸ φοβερὲς ἐσωτερικὲς διαιρέσεις καὶ διαφωνίες, ἀντιλαμβανόμεστε ὅτι ἔχουν ξεπεραστεῖ ὅλα τὰ ὅρια, νομιμοποιοῦνται καὶ δικαιολογοῦνται ὅλες οἱ διαφωνίες καὶ ὅλες οἱ ἁμαρτίες, ἡ Ἐκκλησία γίνεται ξέφραγο ἀμπέλι, συνονθύλευμα καὶ συμπερίληψη ὄλων τῶν πλανῶν καὶ τῶν καινοτομιῶν.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖο προῆλθε ὁ Προτεσταντισμὸς, φαίνεται κατ'ἀρχὴν ὅτι ὑπάρχουν ὅρια, ἀφοῦ ἰσχύει καὶ ἐδῶ, ὅπως καὶ στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, τὸ ἀρχαῖο δόγμα *extra Ecclesiam nulla salus*, ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑπάρχει σωτηρία. **Βρῆκε ἡ παπικὴ ἐκκλησιολογία τρόπο νὰ εὐρύνει τὰ ὅρια τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐσιαστικῶς νὰ δεχθεῖ τὴν ἀόρατὴ ἐκκλησία τῶν Προτεσταντῶν.** Σύμφωνα μὲ αὐτὴν τὴν ἀντίληψη ἀκόμη καὶ στὶς αἰρετικὲς καὶ σχισματικὲς ὁμάδες τὸ βάπτισμα εἶναι ἔγκυρο, ἐφόσον τελεῖται ὀρθῶς. Ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ποὺ ἔχουν βαπτισθεῖ ὀρθῶς, εἶναι μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐκκλησιαστικότητα ὅμως αὐτὴ εἶναι ἀτελὴς- ὀλοκληρώνεται ὅταν τὰ μέλη αὐτῶν τῶν χωρισμένων ἀπὸ τὴν Ρώμη αἰρέσεων καὶ σχισμάτων ἀναγνωρίσουν **τὸ παγκόσμιον πρωτεῖο δικαιοδοσίας τοῦ πάπα.** Κάθε βαπτισμένος Χριστιανὸς ὁποιασδήποτε χριστιανικῆς ὁμολογίας ὑπάγεται στὴ δικαιοδοσίαν τοῦ πάπα, ἡ ἐκκλησιαστικότητα τῶν αἰρέσεων καὶ τῶν σχισμάτων εἶναι ὑπαρκτὴ καὶ πραγματικὴ, ἀπλῶς εἶναι ἀτελὴς, ὀλοκληρούμενη μὲ τὴν ἀποδοχὴ τοῦ

παπικού πρωτείου. Χωρίς την αναγνώριση του πρωτείου του πάπα δεν προσφέρουν οι έκκλησίες αυτές το θεμελιώδες μέσο σωτηρίας, γι' αυτό είναι έλλιπείς. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος τοῦ διατηρεῖ ὁ Παπισμὸς τὴν Οὐνία στὶς ὀρθόδοξες χώρες, ἀλλὰ καὶ λατινικὴ ἱεραρχία ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχουν Λατῖνοι πιστοὶ.

Ὅπως παρατηρεῖ ὁ Χρ. Ανδροῦτσος ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ὑπολαμβάνει τοὺς ὀρθῶς βαπτιζόμενους ὡς «de jure ἀνήκοντας εἰς αὐτὴ καὶ καθιστᾶ ἐπισκόπους διὰ τὰς παροικίας τῶν αἰρετικῶν καὶ σχισματικῶν». Ὁ ἴδιος ἐκτιμᾷ ὅτι αὐτὸ γίνεται γιὰ κυριαρχικοὺς καὶ ἐπεκτατικοὺς σκοποὺς, διότι «ἢ κατ' ἀρχὴν ἀποδοχὴ τοῦ ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας βαπτίσματος εὐρύνει ὁμολογουμένως τὰ ὅρια τῆς μιᾶς ὀρατῆς Ἐκκλησίας, τιθέμενα μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἐκτὸς τῆς αὐτῆς διατελοῦντα, ὡς ἐνίστανται ὀρθῶς Διαμαρτυρόμενοι κριτικοί».

Ἀπὸ ὅσα ἐν συντομίᾳ ἀναπτύχθηκαν προκύπτει ὅτι ἡ καταβαλλόμενη σήμερα προσπάθεια στὰ πλαίσια τῆς οἰκουμενικῆς κίνησης γιὰ τὴν προώθηση καὶ ἐπιβολὴ μιᾶς νέας, χωρὶς κανονικὰ ὅρια, ἐκκλησιολογίας, μὲ ἀποδοχὴ τῆς ἐκκλησιαστικότητας τῶν ἑτεροδόξων, δὲν ἀποτελεῖ γιὰ τὸν Ρωμαιοκαθολικισμὸ καὶ Προτεσταντισμὸ κάτι νέο, τὴν ἑναρξη μιᾶς νέας, δῆθεν, ἐποχῆς, ὅπως διατείνονται, μερικοὶ Ὀρθόδοξοι οἰκουμενίζοντες θεολόγοι, οὔτε ἐκτροπὴ ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τους αὐτοσυνειδησία καὶ παραχώρηση πρὸς χάριν τῆς ἐνότητας. Τὸ νέο συνίσταται στὸ ὅτι ἐνέπλεξαν καὶ ἐμᾶς τοὺς Ὀρθόδοξους σὲ ὅλη αὐτὴ τὴν ξένη προβληματικὴ καθόλη τὴν διάρκειά τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ὥστε σιγὰ σιγὰ νὰ ἀποδεχθοῦμε καὶ ἐμεῖς αὐτὲς τὶς ἐκκλησιολογικὰς θέσεις καὶ νὰ παύσουμε νὰ ἀποτελοῦμε μέτρο σύγκρισης καὶ γνώμονα ποὺ ἐλέγχει τὴν ἐκκλησιαστικότητά τους καὶ τοὺς ὠθεῖ ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Ἐκκλησίας, στὴν κατάστασι τῆς αἰρέσεως καὶ τοῦ σχίσματος.

Αὐτὰ λέγονται γιὰ τοὺς ἐνθουσιῶδεις Ὀρθόδοξους οἰκουμενιστὰς, οἱ ὅποιοι καυχῶνται καὶ αὐτοθαυμάζονται γιὰ μιὰ δῆθεν νέα ἐποχὴ ποὺ ἄνοιξε τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο μὲ τὶς πατριαρχικὰς ἐγκυκλίους τῶν ἐτῶν 1902, 1904 καὶ 1920. Σ' αὐτὴν, λοιπόν, τὴν νέα ἐποχὴ αὐτὸ ποὺ κατορθώθηκε εἶναι νὰ νομιμοποιήσουμε τὶς αἰρέσεις καὶ τὰ σχίσματα τοῦ Παπισμοῦ καὶ τοῦ Προτεσταντισμοῦ, νὰ γκρεμίσουμε τὰ ὅρια «ἃ ἔθεντο οἱ Πατέρες ἡμῶν», τὰ ὅποια μερικοὶ χαρακτήρισαν ὡς τείχη τοῦ Βερολίνου, ἄλλοι δὲ ἔφθασαν στὸ σημεῖο νὰ χαρακτηρίσουν τοὺς ἱεροὺς κανόνες, ποὺ θέτουν αὐτὰ τὰ ὅρια, ὡς τείχη τοῦ αἵσχους, τοὺς δὲ Ἁγίους ποὺ ἀγωνίσθηκαν νὰ τὰ περιφρουρήσουν ὡς ἔχοντας τὴν ἀνάγκη τῶν προσευχῶν μας καὶ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ, γιὰτὶ διήρεσαν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Ὑπάρχει πράγματι ἀνάγκη τοῦ Θεοῦ ἐλέους καὶ τῶν προσευχῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων γιὰ ὅσους ἐρωτοτροποῦν καὶ συμφύρονται μὲ τὴν πλάνη. δὲν αἰσθάνονται ἄραγε κάποιον ἔλεγχο, ὅταν ἡ Ἐκκλησία μας ἀναθεματίζει τοὺς αἰρετικοὺς ὄλων τῶν ἐποχῶν, ὅταν ψάλλει γιὰ τοὺς Πατέρες ποὺ ἀγωνίσθηκαν ἐναντίον τῶν αἰρέσεων λέγουσα «λίαν ἠϋφρανας τοὺς Ὀρθόδοξους καὶ κατήσχυνας τοὺς κακοδόξους», ὅταν τοὺς χαρακτηρίζει ὡς «μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου καὶ πάγχρυσά στόματα τοῦ Λόγου»;

Κατὰ τὴν σταθερὴ αὐτοσυνειδησία τῶν Ὀρθόδοξων, ὅπως λέγει ὁ Μητροπολίτης Μόσχας Πλάτων, «ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀληθὴς Ἐκκλησία, ἀλλ' ἡ μόνη Ἐκκλησία». Καὶ ὅπως προσθέτει ὁ ἐπίσης Μόσχας Μακάριος «εἶναι ἡ μόνη ἥτις μένει πιστὴ εἰς τὰς ἀρχαίας Οἰκουμενικὰς Συνόδους καὶ κατ' ἀκολουθίαν αὐτὴ μόνη ἀντιπροσωπεύει τὴν ἀληθὴ καθολικὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἥτις εἶναι ἀλάνθαστος». Αὐτὴν τὴν πίστην προέβαλλαν καὶ ἐδίδασκαν τὸ Οἰκουμενικὸ πατριαρχεῖο καὶ ὅλες οἱ τοπικὲς αὐτοκέφαλες ἐκκλησίες μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνος τοῦ ἀπατεῶνος, ὁ ὅποιος ἀποτελεῖ περίοδο αὐτοαἰχμαλωσίας τῶν Ὀρθόδοξων στὰ γοητευτικὰ κηρύγματα τῶν σειρήνων τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τῆς ἐκκοσμίκευσης. Εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρον νὰ παρακολουθήσει κανεὶς τὸ πῶς φθάσαμε σταδιακὰ σ' αὐτὴν τὴν νέα πνευματικὴ αἰχμαλωσία, ἐντοπίζοντας τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰ πρόσωπα, ὅπως καὶ τὶς εὐθύνες ὄλων ὅσοι ἔβλεπαν καὶ βλέπουν τὴν νέα ἀποστασία καὶ σιωποῦν. Θὰ τὸ ἐπιχειρήσουμε κάποια ἄλλη φορὰ.

ΟΙ ΑΙΡΕΤΙΚΟΙ ΕΚΤΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΙΣ ΧΑΡΗ, ΟΙ ΙΕΡΕΙΣ ΤΟΥΣ ΧΩΡΙΣ ΙΕΡΩΣΥΝΗ.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ νέος Παράδεισος, ἡ νέα φυτεία, ὁ νέος ἀμπελῶν ποῦ φύτευσε ὁ Θεὸς στὸν κόσμον, γιὰ νὰ ἀποτελέσει τὸν μοναδικὸ χῶρον, τὸ μοναδικὸ ἐργαστήριον τῆς σωτηρίας καὶ θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Θεάνθρωπος Χριστὸς ἴδρυσεν τὸν θεανθρώπινον αὐτὸ θεσμόν, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν γνωστὴ εἰκόνα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἶναι σῶμα Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅλοι οἱ πιστοί, κληρὸς καὶ λαός, μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ὑπάρχει ἓνα μοναδικὸ σῶμα, μιὰ Ἐκκλησία, δὲν ὑπάρχουν πολλὲς ἑκκλησίαι, πολλὰ σώματα μὲ τὴν ἴδια κεφαλὴν. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ σύμβολον τῆς Πίστεως ὀρίζεται ὅτι πιστεύουμε «εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν».

Ἡ ἐνσωμάτωση καὶ συσσωμάτωση στὴν Ἐκκλησία προϋποθέτει ἀπαραίτητα τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, τὴν ἀποδοχὴν συνόλης τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἁγίων, χωρὶς διάκριση οὐσιωδῶν καὶ ἐπουσιωδῶν θεμάτων. «Ὁ τὸ ἐν λυμαινόμενος», ἀκόμη κι ἂν εἶναι μικρὸ καὶ ἐπουσιῶδες, «τὸ πᾶν λυμαίνεται». Τὸ οἰκοδόμημα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀρμονικὰ καὶ ἄψογα κτισμένο τῇ ἐπιστάσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπάνω στὰ θεμέλια τῶν Ἀποστόλων μὲ ἀκρογωνιαῖο λίθον τὸν Χριστόν. δὲν ὑπάρχουν ἄχρηστα ὑλικά γιὰ νὰ τὰ ἀφαιρέσεις οὔτε κακοτεχνίαι καὶ κενὰ γιὰ νὰ προσθέσεις. Τεχνίτης καὶ δημιουργὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Ἄχρηστα ὑλικά καὶ προσθαφαιρέσεις ἐπιχείρησαν νὰ θέσουν καὶ νὰ διαπράξουν οἱ αἰρετικοί, ἐμποδίσθησαν ὅμως ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Πατέρας.

Ὅσοι δίδαξαν καὶ παραδίδουν διαφορετικὰ ἀπὸ αὐτὰ ποῦ ἐδίδαξε καὶ παρέδωσε ὁ Χριστὸς στοὺς Ἀποστόλους καὶ δι' αὐτῶν στὴν Ἐκκλησία εἶναι ψευδοπροφήτες, ψευδοδιδάσκαλοι, καὶ ψευδοποιμένες, οἱ ὁποῖοι ἀναβαίνουν καὶ εἰσέρχονται ἀλλαχόθεν εἰς τὴν μάνδραν καὶ κατασπαράσσουν τὰ πρόβατα. Αὐτοὶ βρίσκονται ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, δὲν πρέπει νὰ ἀκοῦμε τὴν διδασκαλίαν τους καὶ νὰ τοὺς ἀκολουθοῦμε. Εἶναι οἱ πάσης φύσεως καὶ προελεύσεως αἵρέσεις, οἱ ὁποῖαι ἐμφανίσθησαν ἀκόμη καὶ ἐπὶ ἐποχῆς τῶν Ἀποστόλων, ταλαιπώρησαν τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὴν δισχιλιετὴ πορεία της καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ τὴν ταλαιπωροῦν καὶ σήμερον.

Γιὰ νὰ ἀποτραπεῖ ἡ εἴσοδος τῶν αἰρετικῶν στὴν Ἐκκλησίαν ἢ ἡ ἐξοδος τῶν πιστῶν καὶ ἡ εἴσοδος τους σὲ αἰρετικούς χώρους ἔξω ἀπὸ τὸν παράδεισον τῆς Ἐκκλησίας, οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Πατέρες ὕψωσαν ὄρια, ἔθεσαν φραγμούς. δὲν εἶναι ξέφραγον ἀμπέλι ἡ Ἐκκλησία. Στὴν παραβολὴν τοῦ ἀμπελῶνος μὲ τοὺς κακοὺς γεωργούς, λέγει ὁ Κύριος ὅτι «ἄνθρωπος τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε». Φραγμὸς εἶναι ἡ ἀποστολικὴ πίστις καὶ παράδοσις, τὰ δόγματα τῆς ἀληθείας, οἱ κανόνες καὶ οἱ ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὅσα ἐν συμφωνίᾳ διδάσκουν οἱ Ἅγιοι Πατέρες. Μόνιμη σύστασις καὶ στάσις τῶν Ἁγίων Πατέρων στίς συνόδους καὶ τὰ συγγράμματά τους εἶναι «μὴ μετέρης ὄρια ἃ ἔθεντο οἱ Πατέρες ἡμῶν» Καὶ ἡ προσευχομένη καὶ λατρεύουσα Ἐκκλησία ἐκφράζει τὸ ἴδιον μὲ τὸ θαυμάσιον κοντάκιον τῆς Κυριακῆς τῶν Πατέρων. «Τῶν Ἀποστόλων τὸ κήρυγμα καὶ τῶν Πατέρων τὰ δόγματα τῇ Ἐκκλησίᾳ μίαν τὴν πίστιν ἐκράτυνεν, ἢ καὶ χιτῶνα φοροῦσα τῆς ἀληθείας, τὸν ὑφαντὸν ἐκ τῆς ἄνω θεολογίας, ὀρθοτομεῖ καὶ δοξάζει τῆς εὐσεβείας τὸ μέγα μυστήριον».

Οἱ Ἀπόστολοι συνιστοῦν νὰ κρατοῦμε τὰ παραδοθέντα, νὰ μὴ δεχόμεστε διαφορετικὰς διδασκαλίας ἀπὸ τὴν παραδοθεῖσαν, ἀκόμη καὶ ἂν κατέβει ἄγγελος ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ μᾶς τις διδάξει, νὰ μὴν συναναστρεφόμεστε μὲ αἰρετικούς οὔτε κἂν νὰ τοὺς χαιρετοῦμε, «καὶ χαῖρειν αὐτοῖς μὴ λέγετε». Ὅσα περὶ αἰρετικῶν διδάσκει τὸ Εὐαγγέλιον τὰ ἐπανελάβε καὶ τὰ ἐτόνισε στοὺς ἱεροὺς κανόνες ἡ Ἐκκλησία, οἱ ὁποῖοι ἀπαγορεύουν νὰ συμπροσευχόμεστε μὲ αἰρετικούς ἢ νὰ ἀναγνωρίζουμε καὶ νὰ δεχόμεστε τὰ μυστήρια τῶν αἰρετικῶν, τὰ ὁποῖα θεωροῦν ἄκυρα καὶ ἔρημα τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Οἱ παραβαίνοντες αὐτοὺς τοὺς κανόνες πιστοί, ἐὰν εἶναι κληρικοὶ καθαιροῦνται, ἐὰν εἶναι λαϊκοὶ ἀφορίζονται.

Ἡ αὐστηρότητα αὐτῆ τοῦ Κυρίου, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἁγίων δὲν ἔχει δικανικό, τιμωρητικό χαρακτήρα, ὅπως ἀκριβῶς καὶ τὰ ἐπιτίμια ποὺ ἐπιβάλλουν οἱ πνευματικοὶ κατὰ τὴν ἐξομολόγηση. Ἔχει παιδαγωγικό, φιλανθρωπικό χαρακτήρα. Ἀποβλέπει στὸ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν σωτηρία στὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, νὰ μὴν παρασυρθοῦν καὶ προσχωρήσουν στὶς αἱρέσεις καὶ στὰ σχίσματα. Σὲ ὅσους βρίσκονται μέσα στὶς αἱρέσεις, εἴτε ἐκ καταγωγῆς καὶ γεννήσεως, εἴτε μὲ ἐθελούσια προσχώρηση, μεταφέρει τὸ μήνυμα νὰ μὴν ἐπαναπαυθοῦν πῶς μποροῦν δῆθεν καὶ ἐκεῖ νὰ σωθοῦν, ὅπως διακηρύσσουν πολλοὶ οἰκουμενιστὲς ὀρθόδοξοι θεολόγοι καὶ κληρικοί, οἱ ὁποῖοι φθάνουν στὸ σημεῖο νὰ ἀποτρέπουν τὴν προσέλευση ἑτεροδόξων στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία. Ἡ αἵρεση ἀποτελεῖ χωρισμὸ ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ἀπώλεια τῆς σωτηρίας. Ὑπάρχει ἓνα μόνο ἐργαστήριο τῆς σωτηρίας, ἡ Ἐκκλησία. δὲν ὑπάρχουν παράλληλα ἐργαστήρια, ἄλλοι χῶροι ὅπου μπορεῖ κάποιος νὰ σωθεῖ.

Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν πατερικῶν ἐπισημάνσεων περὶ τοῦ ὅτι ἡ αἵρεση ὁδηγεῖ στὴν ἀπώλεια μνημονεύουμε ἐδῶ ἐλάχιστες. **Ὁ Μ. Βασίλειος στὴν πρώτη κανονικὴ του ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ἀμφιλόχιο Ἰκονίου διδάσκει ὅτι οἱ κληρικοὶ ποὺ ὑπάρχουν στὶς αἱρέσεις καὶ στὰ σχίσματα δὲν μεταδίδουν τὴν Θεία Χάρι, τὴν ὁποία οἱ ἴδιοι ἔχουν χάσει,** «Οἱ δὲ τῆς Ἐκκλησίας ἀποστάντες οὐκέτι ἔσχον τὴν Χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ἑαυτοῖς, ἐπέλιπε γὰρ ἡ μετάδοσις τῷ διακοπῆναι τὴν ἀκολουθίαν... οἱ δὲ ἀπορραγέντες, λαϊκοὶ γενόμενοι, οὔτε τοῦ βαπτίζεσθαι, οὔτε τοῦ χειροτονεῖν εἶχον τὴν ἐξουσίαν, οὐκέτι δυνάμενοι Χάριν Πνεύματος Ἁγίου παρέχειν, ἥς αὐτοὶ ἐκπεπτῶκασιν». Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ἐπίσης στὸ κλασικὸ δογματικὸ του ἔργο «Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως» συνιστᾷ: «Πάση δυνάμει φυλαξώμεθα μὴ λαμβάνειν μετάληψιν αἰρετικῶν μήτε διδόναι "μὴ γὰρ δῶτε τὰ ἅγια τοῖς κυσίν", φησὶν ὁ Κύριος "μηδὲ ρίπτετε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων", ἵνα μὴ μέτοχοι τῆς κακοδοξίας καὶ τῆς αὐτῶν γινόμεθα κατακρίσεως». Ἄς σκεφθοῦν τὶς εὐθύνες τοὺς ὅσοι ὑποδέχθηκαν καὶ ἀγκάλιασαν τὸν πάπα στὴν Ἀθήνα ὡς ἐπίσκοπο Ρώμης καὶ συνετέλεσαν στὸ γκρέμισμα τῶν ὁρίων καὶ στὴ φθορὰ καὶ ἀλλοίωση, στὴν ἄμβλυση τῆς ὀρθοδόξου αὐτοσυνειδησίας. Ἱερεῦς τῶν Ἀθηνῶν, πνευματικός, μοῦ εἶπε ὅτι ἀπλοῖκοι ἄνθρωποι σχημάτισαν τὴν ἐντύπωση μὲ τὶς φιέστες καὶ τὶς ὑποδοχὲς ὅτι δὲν μᾶς χωρίζει τίποτα μὲ τοὺς παπικούς, ἔλαβαν μέρος στὴν παπικὴ λειτουργία τοῦ σταδίου καὶ μαζί μὲ τοὺς παπικοὺς μετέλαβαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὴν παπικὴ Θεία Εὐχαριστία, ἐπῆραν καὶ ἔφαγαν τὴν ὄστια. Νὰ ἀποκαλύψω ἀκόμα ὅτι ὄχι μόνο ἀπλοὶ πιστοὶ, ἀλλὰ καὶ καθηγητὲς θεολογικῶν σχολῶν Ὀρθόδοξοι, στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ, μεταλαμβάνουν τὴν ὄστια σὲ παπικὲς λειτουργίες. Ἦδη μᾶς ἔχει ἐπίσης καταγγελεῖ ὅτι στὴ Σύρο οἱ μαθητὲς τῶν σχολείων ἐκκλησιάζονται ἐναλλάξ στὶς παπικὲς καὶ ὀρθόδοξες ἐκκλησίες καὶ μεταλαμβάνουν ἀδιακρίτως ἀπὸ τὴν παπικὴ καὶ Ὀρθόδοξη Θεία Εὐχαριστία. **Πρέπει ἐπίσης νὰ ἀναλογισθεῖ τὶς εὐθύνες τοῦ τῷ Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας,** τῆς πόλεως ὅπου γεννήθηκε ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου ἔδωσαν στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Βαλαμάδ στὸ Λίβανο, **τὸ ὁποῖο προσχώρησε σὲ μυστηριακὴ διακοινωνία μὲ τοὺς Μονοφυσίτες,** ξεπερνώντας στὸ θράσος τοῦ Οἰκουμενισμοῦ τὰ ἄλλα πατριαρχεῖα.

Στὴ συνάφεια αὐτῆ ποὺ γίνεται λόγος περὶ τοῦ ὅτι στὴν αἵρεση χάνει κανεὶς τὴν σωτηρία του, ταιριάζει νὰ ἀναφέρουμε ἀπὸ τὸ Γεροντικὸ τὴν θαυμάσια σχετικὴ διήγηση, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία θέλησαν μερικοὶ νὰ δοκιμάσουν ἂν ὄντως ὁ ἀββὰς Ἀγάθων ἔχει μεγάλη διάκριση, ὅπως φημίζονταν. Τὸν ἐπισκέφθηκαν λοιπὸν καὶ σὲ ἐπανειλημμένα ἁμαρτήματα ποὺ τοῦ ἀπέδιδαν, λέγοντάς του ὅτι εἶναι πόρνος καὶ ὑπερήφανος, φλύαρος καὶ καταλάλος δὲν ὀργίσθηκε, ἀλλὰ ἔλεγε ὅτι ὄντως εἶναι ὅπως τὰ λέετε. Ὅταν ὁμως τοῦ εἶπαν ὅτι εἶναι αἰρετικός, ἀντέδρασε καὶ εἶπε ὅτι δὲν εἶναι. Ὅταν τοῦ ἐζήτησαν κατόπιν νὰ ἐξηγήσει, γιὰ ποῖο λόγο μόνο γιὰ τὸ αἰρετικὸς ἀντέδρασε, ἀπάντησε ὅτι τὸ νὰ δέχεται κανεὶς ὅτι εἶναι ἁμαρτωλὸς εἶναι ὀφέλιμο, ἡ αἵρεση ὁμως εἶναι πράγμα πολὺ ἐπιζήμιο, γιὰτὶ χωρίζει ἀπὸ τὸν Θεό. «Τὰ πρῶτα ἐμαυτῷ ἐπιγράψω, ὄφελος

γὰρ ἐστὶ τῆ ψυχῆ μου. Τὸ δὲ αἰρετικὸς χωρισμὸς ἐστὶν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ οὐ θέλω χωρισθῆναι ἀπὸ Θεοῦ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν τὴν διάκρισιν αὐτοῦ, καὶ ἀπήλθον οἰκοδομηθέντες».

ΑΙΡΕΣΗ Ο ΠΑΠΙΣΜΟΣ. ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΘΗΚΕ ΑΠΟ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΠΛΗΘΟΣ ΑΓΙΩΝ.

Ἴσως βέβαια ἰσχυρισθοῦν κάποιοι ὅτι ὅσα λέγουν οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Πατέρες γιὰ τοὺς αἰρετικούς καὶ τὶς αἵρέσεις ἰσχύουν γιὰ τοὺς ἀρχαίους αἰρετικούς ποὺ καταδικάσθηκαν ἀπὸ Οἰκουμενικὲς Συνόδους καὶ ὄχι γιὰ τὸν Παπισμὸ καὶ τὸν Προτεσταντισμὸ, γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἔχουμε καταδίκη Οἰκουμενικῆς ἢ ἄλλης συνόδου. Δυστυχῶς ἐτόλμησαν νὰ τὸ ποῦν κι αὐτὸ τὴν περίοδο τῆς εἰσβολῆς τοῦ πάπα μερικοὶ θεολόγοι καὶ μάλιστα Ἀρχιερεῖς. Γιὰ νὰ μὴν εἶναι ὁ δικὸς μου λόγος αὐστηρὸς θὰ παραθέσω αὐτὸ ποὺ λέγει μεταξύ ἄλλων ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος γιὰ τὴν ἀπαιδευσίᾶ καὶ ἀμάθειᾶ πολλῶν κληρικῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι καὶ σ' αὐτὸ σοφοί, στὸ νὰ ἀντιλαμβάνονται τὴν ἀπαιδευσίᾶ τους καὶ νὰ σιωποῦν, «Οὕτω οὐδὲ αὐτὸ τοῦτο εἰσι σοφοί, τὴν ἑαυτῶν γινώσκειν ἀπαιδευσίαν». Καὶ τὸ χειρότερο μάλιστα εἶναι ὅτι τοὺς ἔχει ἀνατεθεῖ νὰ διδάσκουν ἄλλους, αὐτοὶ ποὺ δὲν καταλαβαίνουν τὴν ἀμάθειά τους, «Καὶ ὁ τούτου πονηρότερον, παιδεύειν ἄλλους πεπιστευμένον τὸν μηδὲ τῆς οἰκίας ἀμαθείας ἐπαισθανόμενον».

Ἐπάρχει, Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, οἱ τὰ τοῦ πάπα φρονούντες καὶ ὑποστηρίζοντες, ὑπάρχει συνοδικὴ καταδίκη τοῦ filioque. Τί ἐμάθατε κατὰ τὶς θεολογικὲς σας σπουδές; Ἡ προσθήκη στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως ποὺ διέπραξαν οἱ Λατῖνοι προσθέσαντες ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἐκπορεύεται «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ», τὸ γνωστὸ filioque, ἀπαγορεύεται ἤδη προδρομικὰ ἀπὸ προηγούμενες οἰκουμενικὲς συνόδους, οἱ ὁποῖες ἀπαγορεύουν κάθε μεταβολὴ τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως. Μετὰ τὶς δύο πρῶτες οἰκουμενικὲς συνόδους, τὴν ἐν Νικαίᾳ (325) καὶ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει (381), οἱ ἐπόμενες οἰκουμενικὲς σύνοδοι δὲν ἐτόλμησαν νὰ προσθέσουν ἢ νὰ ἀφαιρέσουν κάτι ἀπὸ τὸ Σύμβολο, τὸ θεώρησαν ἀπαραχάρακτο καὶ ἀμετάβλητο. Μολονότι π.χ. ἔγινε τόσος λόγος καὶ διεξήχθησαν μεγάλοι ἀγῶνες γιὰ τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας «Θεοτόκος», τὸ ὁποῖο ἠρνεῖτο ὁ Νεστόριος, ἐν τοῦτοις δὲν τὸ προσέθεσαν. Ἡ ἴδια μάλιστα σύνοδος ποὺ ἀσχολήθηκε μὲ τὸ θέμα αὐτό, ἡ Γ' ἐν Ἐφέσῳ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος (431), εἰς τὸν ὄρο αὐτῆς γράφει ὅτι «ὤρισεν ἡ ἁγία Σύνοδος, ἐτέραν πίστιν μηδενὶ ἐξείναι προφέρειν, ἤγουν συγγράφειν ἢ συνπιθέσθαι παρὰ τὴν ὀρισθεῖσαν παρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαίᾳ συνελθόντων σὺν Ἁγίῳ Πνεύματι». Ὁ μετασχὼν καὶ πρωταγωνιστήσας σ' αὐτὴν τὴν σύνοδο Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, γράφοντας στὸν Ἰωάννη Ἀντιοχείας, λέγει ὅτι «οὐδενὶ ἐπιτρέπεται λέξιν ἀμείψαι τῶν ἐγκειμένων ἐκεῖσε, ἢ μίαν γοῦν παραβῆναι συλλαβὴν». Καμμία σύνοδος στὴν συνέχεια δὲν ἐτόλμησε νὰ προσθέσει κάτι στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως. Ἀντίθετα ἐπαναλαμβάνουν τὴν ἀπαγόρευση γιὰ προσθήκη ἢ ἀφαίρεση, ὅπως ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἡ ὁποία διακήρυξε **«Οὐδὲν ἀφαιροῦμεν, οὐδὲν πριστίθεμεν, ἀλλὰ πάντα τὰ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀμείωτα διαφυλλάτωμεν»**. Στὶς συνοδικὲς αὐτὲς ἀπαγορεύσεις ἀναφερόμενος ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος Πάριος γράφει: «Μέσα εἰς τοὺς ὄρους τούτους τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων περιέχονται τὰ φρικτὰ ἀναθέματα κατ' ἐκείνων, ὅπου τολμήσουν νὰ βάλλουν τὸ μισθὸν τοὺς χερί μεσα εἰς τὸ Ἅγιον Σύμβολον τῆς Πίστεως».

Ἄν λοιπὸν ἀπαγορεύεται ὁποιαδήποτε προσθήκη, ἀκόμη καὶ ὀρθὴ θεολογικὰ, ὅπως ἡ λέξις «Θεοτόκος», πολὺ περισσότερο ἀπαγορεύεται ἢ προσθήκη αἰρετικῆς διδασκαλίας, ὅπως εἶναι τὸ filioque. Ἡ διδασκαλία αὐτὴ ἀντιμετωπίσθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς αἵρεση καὶ ὄχι ὡς θεολογούμενο, ὡς θέμα δηλαδὴ γιὰ τὸ ὁποῖο δικαιολογοῦνται διαφορετικὲς γνώμες, ὅπως νομίζουν μερικοὶ καὶ μάλιστα ἐπίσκοποι. Ἡ θέσις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι σαφέστατη, ὀριστικὴ καὶ ἀταλάντευτη, μετὰ μάλιστα τὴ σαφὴ καὶ φωτισμένη ἀνάλυση τοῦ θέματος ἀπὸ τὸ Μ. Φώτιο στὸ ἔργο του «Λόγος περὶ τῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μυσταγωγίας». Ἡ θεωρούμενη ἀπὸ τοὺς Ὀρθοδόξους ὡς Η' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τοῦ 879, ποὺ συγκάλεσε ὁ Μ. Φώτιος, στὴν ὁποία μάλιστα παρίσταντο ἐκπρόσωποι τῆς ὀρθοδοξοῦσης ἀκόμη Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, κατεδίκασε τὸ filioque ὡς ἀθέμιτη προσθήκη, ὅπως ἔκαναν καὶ οἱ προηγούμενες σύνοδοι. Στὴν ἐγκύκλιον ἐπιστολῆς ποὺ στέλνει ὁ Μ. Φώτιος «Πρὸς τοὺς τῆς Ἀνατολῆς ἀρχιερατικούς θρόνους»

χαρακτηρίζει το filioque ως δυσσεβή και βλάσφημη διδασκαλία που στρέφεται έναντίον των Εύαγγελίων, των συνόδων και έναντίον όλων των Αγίων. Παραθέτουμε το κείμενο αυτό «Ο Κύριος και Θεός ημών φησιν "Τὸ Πνεῦμα, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται", οἱ δὲ τῆς καινῆς ταύτης δυσσεβείας πατέρες, τὸ Πνεῦμα, φασίν, ὃ παρὰ τοῦ Υἱοῦ ἐκπορεύεται. Τὶς οὐ κλείσει τὰ ὦτα πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τῆς βλασφημίας ταύτης; Αὕτη κατὰ τῶν Εὐαγγελίων ἴσταται, πρὸς τὰς Ἁγίας παρατάσσεται Συνόδους, τοὺς μακαρίους καὶ Ἁγίους παραγράφεται Πατέρας, τὸν Μέγαν Ἀθανάσιον, τὸν ἐν θεολογία περιβόητον Γρηγόριον, τὴν βασιλείον τῆς Ἐκκλησίας στολήν, τὸν Μέγαν Βασίλειον, τὸ χρυσοῦν τῆς οἰκουμένης στόμα, τὸ τῆς σοφίας πέλαγος, τὸν ὡς ἀληθῶς Χρυσόστομον. Καὶ τί λέγω τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα; Κατὰ πάντων ὁμοῦ τῶν ἁγίων προφητῶν, ἀποστόλων, ἱεραρχῶν, μρτύρων, καὶ αὐτῶν τῶν δεσποτικῶν φωνῶν, ἡ βλάσφημος αὕτη καὶ θεομάχος φωνὴ ἐξοπλίζεται».

Ἐπὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἡ ἀποστολικὴ καταδίκη καὶ ἀναθεματισμὸς ἀπὸ προηγούμενων συνόδων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Ἡ' ἐπὶ Φωτίου Οἰκουμενικῆς, ὅσων τολμοῦν νὰ προσθέσουν ἢ νὰ ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως ἔστω καὶ μιὰ συλλαβή, ὅπως ἔκαναν οἱ Φράγκοι καὶ παρέσυραν τὴν Ρώμην στὴν προσθήκῃ τοῦ filioque, τῆς διδασκαλίας δηλαδὴ περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ», τὴν ὁποῖαν ἐξακολουθοῦν νὰ δέχονται καὶ διδάσκουν οἱ Παπικοὶ καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν προελθόντες Προτεστάντες.

Ἐπὶ τῶν ἡσυχαστικῶν σύνοδοι τῶν μέσων τοῦ 14ου αἰῶνος, ποὺ καταδίκασαν στὸ πρόσωπο τοῦ Βαρλαάμ τοῦ Καλαβροῦ τὴν δυτικὴ διδασκαλία περὶ κτιστῆς Χάριτος, τὴν ἄρνηση τῶν ἀκτίστων θείων ἐνεργειῶν. Καὶ ὑπάρχουν πολλὲς σύνοδοι κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας μέχρι καὶ τοῦ τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος, λίγα μόνο χρόνια πρὶν ἀρχίσει ὁ αἰώνας τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, τῆς ἰσοπεδώσεως καὶ τῆς συγχύσεως πάντων, ποὺ καταδικάζουν τὶς αἱρέσεις τοῦ Παπισμοῦ καὶ τοῦ Λουθηροκαλβινισμοῦ, ὅπως ἐπίσης καὶ πάμπολλες ὁμολογίες πίστεως, συμβολικὰ κείμενα τῶν Ὁρθοδόξων ποὺ πράττουν τὸ ἴδιο. Σὲ ἄλλη μας μελέτη θὰ παρουσιάσουμε σύντομα τὶς συνοδικὲς καὶ ἀγιοπατερικὲς μαρτυρίες περὶ τοῦ ὅτι ὁ Παπισμὸς εἶναι αἵρεση, ὥστε νὰ τὸ μάθουν ὅσοι δὲν τὸ γνωρίζουν ἢ δὲν κάνουν τὸν κόπο νὰ μελετήσουν, νὰ ἀφοπλισθοῦν δὲ καὶ ὅσοι διαστρέφουν τὰ πράγματα γιὰ νὰ παραπλανοῦν καὶ νὰ παρασύρουν.

Πάντως, ἀκόμη καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχαν συνοδικὲς ἀποφάσεις, ἀκόμη καὶ ἂν γιὰ διαφόρους λόγους δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ συγκληθοῦν σύνοδοι, αὐτὸ δὲν ἀπαλλάσσει τὸν Παπισμὸ καὶ τὸ γέννημά του τὸν Προτεσταντισμὸ ἀπὸ τὸν χαρακτήρα τῆς αἱρέσεως. Στὴν Ὁρθόδοξη ἐκκλησιολογία τὸ ἀλάθητο ἀπονέμεται μόνο στὴν Ἐκκλησία καθ' ἑαυτήν, ὅπως αὕτη ἐκφράζεται ἀπὸ τὴν διαχρονικὴ συνείδηση τοῦ πληρώματος. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐμπεδωμένη αὕτη αὐτοσυνειδησία ὅ,τι διδάσκεται πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνο πρὸς ὅ,τι πάντοτε, πανταχοῦ καὶ ὑπὸ πάντων ἐπιστεύθη, κατὰ τὴ γνωστὴ θέση τοῦ ἐκ Λειρίνης Ἁγίου Βικεντίου. Ἡ συμφωνία αὕτη δὲν εἶναι συγχρονικὴ, ἀλλὰ διαχρονικὴ, δὲν περιορίζεται μόνο στοὺς ζῶντας, ἐπεκτείνεται καὶ πρὸς τοὺς κεκοιμημένους, πρὸς τὰ μέλη τῆς θριαμβεύουσας Ἐκκλησίας, ποὺ ἀποτελοῦν καὶ αὐτοὶ ζῶντα ἐν οὐρανοῖς μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Καμμία σύνοδος ζώντων δὲν μπορεῖ νὰ διδάξει καὶ ν' ἀποφασίσει διαφορετικὰ ἀπὸ τὴν πίστη τῶν ἐν οὐρανοῖς Ἁγίων. Ἐπομένως καὶ οἱ ἀποφάσεις τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων τότε εἶναι ἀλάθητες καὶ ἰσχυρές, ὅταν ἐκφράζουν τὴν διαχρονικὴ συνείδηση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν εἶναι ἀντίθετες πρὸς τὰ παραδεδομένα, ἀντιμετωπίζονται ὡς ἀποφάσεις ψευδοσυνόδων καὶ ἀπορρίπτονται. Ἐπὶ τῶν ἡσυχαστικῶν σύνοδοι ποὺ συγκλήθηκαν ὡς γενικὲς καὶ οἰκουμενικὲς καὶ κατέληξαν νὰ χαρακτηρίζονται ληστρικὲς, ὡς συναγωγὲς πονηρευομένων, γιὰτὶ ἀκριβῶς ἦταν ἀντίθετες πρὸς τὴν πίστη τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, νοουμένης καὶ τοπικῶς καὶ χρονικῶς καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ συνόλου τῆς ἀλήθειας. Ἀκόμη λοιπὸν καὶ ἂν κάποια οἰκουμενικὴ σύνοδος στὸ μέλλον ἀποφασίσει πῶς ὁ Παπισμὸς καὶ ὁ Προτεσταντισμὸς δὲν εἶναι αἱρέσεις, αὐτὸ δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ δεκτό, γιὰτὶ

άντιστρατεύεται στην πίστη τῆς Ἐκκλησίας, άντιστρατεύεται στην ἀλήθεια. Ἄλλοίμονον, ἂν ἦταν τόσο ἰσχυρὰ τὰ συνέδρια καὶ οἱ σύνοδοι τῶν ἀνθρώπων νὰ καταργήσουν τὸν Θεό, νὰ σβήσουν τὴν ἀλήθεια. Ἐπεχείρησαν νὰ τὸ κάνουν καὶ μὲ τὸ Χριστό, ἀλλὰ ἀπέτυχαν, καὶ θὰ ἀποτυγχάνουν ὅσοι προσπαθοῦν νὰ πολεμήσουν τὴν Ἐκκλησία, ἢ ὁποῖα εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς ὁ εἰς τοὺς αἰῶνας ἐπεκτεινόμενος.

Ἡ πίστη καὶ ἡ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ ὅτι ὁ Παπισμὸς καὶ κατόπιν ὁ Προτεσταντισμὸς εἶναι αἰρέσεις εἶναι ὀλοφάνερη καὶ ἀστασίαστη. Μπορεῖ κανεὶς νὰ γεμίσει ὀλόκληρους τόμους, ἂν καταγράψει τὸ σχετικὸ ὑλικό, μεγάλο μέρος τοῦ ὁποῖου ὑπάρχει στὴν περισπούδαστη μελέτη τοῦ Ἄρχιμ. Σπυρίδωνος Μπιλάλη, «ἡ αἵρεσις τοῦ filioque». Ποῦ νὰ μαζέψει κανεὶς καὶ τὰ περὶ τῶν ἄλλων αἰρέσεων καὶ πλανῶν τοῦ Παπισμοῦ ποὺ πλησιάζουν τὶς εἴκοσι; Ἐνδεικτικῶς ἐδῶ θὰ παραθέσουμε μερικὲς γνώμες. Ὁ ὄσιος Μελέτιος ὁ Ὁμολογητῆς, ὁ Γαλησιώτης, σὲ ποίημά του μὲ τίτλο «Ὅτι αἰρετικοὶ εἰσὶν οἱ Ἴταλοὶ καὶ οἱ συγκοινωνοῦντες αὐτῶν ἀπόλλυνται» γράφει ὅτι μερικοὶ ἀμαθεῖς ποιμένες ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν εἶναι αἰρετικοὶ οἱ Ἴταλοί. Ὁλόκληρος ὁμως ὁ χορὸς τῶν Πατέρων τοὺς καταδικάζει, ὅποιοι κοινωνεῖ δὲ μὲ τοὺς Λατίνους χωρίζεται ἀπὸ τὸ Χριστὸ καὶ τοὺς Ἁγίους:

***Μέγιστα γὰρ ἐσφάλησαν καὶ πάμπολλα Λατῖνοι
Πᾶς τῶν Πατέρων ὁ Χορὸς αὐτοὺς καταδικάζει,
Αἰρετικοῖς συντάττεται καὶ σύμπας ὁ Λατῖνοις
Συγκοινωνῶν μεμέρισται Χριστοῦ καὶ τῶν Ἁγίων.***

Καὶ ἀφοῦ παραθέσει πολλὲς μαρτυρίες Ἁγίων συμπεραίνει:

*Ἐγνωσ ἐξ ὧν εἰρήκαμεν ὀλίγων παρανόμων
Ἐν δόγμασι βλασφημιῶν, παρατροπῶν ἐν ἔθει
Τοὺς Ἴταλοὺς αἰρετικούς; Πῶς γοῦν ἡ κοινωνία
Ἡμῖν τούτων ἀβλαβῆς τοῖς ἐκτελοῦσι ταύτην;
Ἦ πῶς οὐκ ἂν αἰρετικοὶ κληθεῖεν οἱ Λατῖνοι
Τοσαῦτα παραβαίνοντες, καινίζοντες τοσαῦτα;*

Ἀφήνουμε ὅσα λέγουν πάμπολλοι Ἅγιοι Πατέρες, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ ὁ Ἅγιος Μάρκου Ἐφέσου ὁ Εὐγενικός, καὶ θὰ παραθέσουμε ὅσα λέγουν οἱ Ἅγιοι Συμεὼν Θεσσαλονίκης καὶ Ἀθανάσιος Πάριος. Ὁ Ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης, γνωστὸς περισσότερο ὡς λειτουργιολόγος καὶ μυσταγωγός, στὰ ἔργα του ἀναφέρεται συχνὰ στὶς καινοτομίες τῶν Λατίνων. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ποιμαντορίας του στὴ Θεσσαλονίκη, 1416/17-1429, οἱ Θεσσαλονικεῖς παρέδωσαν τὴν πόλη στοὺς Βενετοὺς (1423), γιὰ νὰ τὴν γλιτώσουν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, οἱ ὁποῖοι τελικὰ τὴν κατέλαβαν τὸ 1430, λίγους μῆνες μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ Ἁγίου Συμεὼν (1429). Οἱ Βενετοὶ προσπάθησαν νὰ ἐκλατινίσουν τοὺς κατοίκους εἰσάγοντες καινοτομίες τῶν Λατίνων. Ἀντέδρασε ὁμως ποιμαντικὰ ὁ Ἅγιος Συμεὼν, γι' αὐτὸ καὶ πολλὲς φορές στὰ συγγράμματά του συναντοῦμε ἀναφορὲς στὶς καινοτομίες καὶ τὶς πλᾶνες τῶν Λατίνων. Συγκαταλέγει ἀπερίφραστα τοῖς Λατίνους μεταξὺ τῶν αἰρετικῶν στὸ μεγάλο δογματολειτουργικὸ του ἔργο «Διάλογος ἐν Χριστῷ κατὰ πασῶν τῶν αἰρέσεων καὶ περὶ τῆς μόνης πίστεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν ἱερῶν τελετῶν Τε καὶ μυστηρίων πάντων τῆς Ἐκκλησίας». Στὸ πρῶτο μέρος τοῦ ἔργου, τὸ δογματικὸ, ἀναπτύσσει ἐν πρῶτοις τὰ περὶ τῶν παλαιῶν αἰρέσεων, ὅσες ἐμφανίσθηκαν μέχρι τὴν Ζ' Οἰκουμενικῆ Σύνοδο. Μεγάλος ἀριθμὸς κεφαλαίων ἀφιερώνει στοὺς Λατίνους ὡς τὴν τελευταία αἵρεση ποὺ ἐμφανίσθηκε στὴν Ἐκκλησία μετὰ τὴν Ζ' Οἰκουμενικῆ Σύνοδο. Γράφει ἐπὶ λέξει: «Ἐναπολέλειπται μαθεῖν καὶ τὶς ἄρα τῶν αἰρέσεων μετὰ τὴν οἰκουμενικὴν σύνοδον τὴν ἐβδόμην παρεισεφθάρη τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ τινὰ τὴν λύμην εἰργάσατο, καὶ πῶς ἀπολογητέον πρὸς τοὺς ταύτης ἐξεχομένους».

Κατὰ τὸν Ἅγιο Συμεὼν ὁ Παπισμὸς προεκάλεσε στὴν Ἐκκλησία μεγαλύτερη ζημιὰ ἀπὸ ὅση προεκάλεσαν ὅλες μαζί οἱ αἵρέσεις καὶ τὰ σχίσματα. Οἱ Ὀρθόδοξοι ἔχουν κοινωνία μὲ τοὺς πρὸ τοῦ σχίσματος ὀρθοδόξους πάπες καὶ τοὺς ἐορτάζουν ὡς ἁγίους. Οἱ μετὰ τὸ σχίσμα πάπες εἶναι αἰρετικοί. Ἔπαυσαν νὰ εἶναι διάδοχοι στὸ θρόνο τῆς Ρώμης, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν τὴν διαδοχὴ τῆς ἀλήθειας. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ τὸν ἐκάστοτε πάπα «οὐ μόνον οὐ κοινωνικὸν ἔχομεν, ἀλλὰ καὶ αἰρετικὸ ἀποκαλοῦμεν». Λόγω τῆς βλασφημίας ἐναντίον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μὲ τὴν διδασκαλία τοῦ filioque ἔχασαν τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, καὶ ὅλα σ' αὐτοὺς εἶναι ἀχαρίτῳ. Κωδικοποιεῖ ὁ Ἅγιος Συμεὼν λίγο πρὸ τῆς Τουρκοκρατίας τὴν πίστη τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας: «Βλασφημοῦσιν ἄρα οἱ καινοτόμοι καὶ πόρω τοῦ Πνεύματος εἰσι, βλασφημοῦντες κατὰ τοῦ Πνεύματος, καὶ οὐκ ἐν αὐτοῖς ὅλως τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, διὸ καὶ τὰ αὐτῶν ἀχαρίτῳ, ὡς τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος ἀθετοῦντων καὶ ὑποβιβαζόντων αὐτό... διὸ καὶ τὸ Πνεῦμα οὐκ ἐν αὐτοῖς τὸ Ἅγιον, καὶ οὐδὲν πνευματικὸν ἐν αὐτοῖς καὶ καινὰ πάντα καὶ ἐξηλλαγμένα τὰ ἐν αὐτοῖς καὶ παρὰ τὴν θεῖαν παράδοσιν».

Ὁ ἐσχάτως ἐπίσης ἐνταχθεὶς μετὰ τῶν Ἁγίων μέγας διδάσκαλος τῆς Τουρκοκρατίας καὶ ἓνας ἐκ τῶν τριῶν Κολλυβάδων Ἁγίων Ἀθανάσιος ὁ Πάριος ἔχει ἐνδιαφέρουσες ἀναφορὲς στὴν Δογματικὴ του, στὸ γνωστὸ δηλαδὴ ἔργο του «Ἐπιτομὴ τῶν θεῶν τῆς πίστεως δογμάτων». Στὸ κεφάλαιο «Περὶ Ἐκκλησίας» ἀναλύοντας τὰ τέσσερα γνωρίσματά της, ὅπως προκύπτουν ἀπὸ τὸ ἱερὸ Σύμβολο στὴ φράση «εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν» γράφει: «Μία ἢ Ἐκκλησία, ὅτι καὶ εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα, εἰς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων. Ἐκσυρρίτονται ἄρα τοῦδε τῆς Ἐκκλησίας ἐνιαίου συστήματος τὰ πολυσχιδῆ τῶν αἰρετικῶν κόμματα, ἃ δὴ καὶ ἐκκλησῖαι πονηρευομένων ἀκούουσιν, ἃ κατὰ διαφόρους καιροὺς ὁ τῆς ἀληθείας ἐχθρὸς τῷ ὑγιεῖ σίτῳ τῶν Ὀρθοδόξων ζιζανίων δίκην ἐνέσπειρε. Καὶ γὰρ οὐ μόνον τοὺς περὶ τὰ πρῶτα καὶ καίρια τῶν μυστηρίων κακοδοξοῦντας τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας ἐκδιωκτέον, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ τὰ δεύτερα, καὶ οἷον ἐπ' ἐκεῖνοις βεβηκότα, ὡσαύτως ὡς κακὸ φρονῶν ἀποβαλλόμεθα. Φασὶ γὰρ καὶ οἱ νόμοι τῶν βασιλέων, ὅτι αἰρετικὸς ἐστὶ, καὶ ταῖς τῶν αἰρετικῶν ὑπόκειται ποινῆς ὁ καὶ μικρὸν τί τῆς ὀρθῆς πίστεως παρεκκλίνων. Φησὶ δὲ καὶ ἡ δεσποτικὴ φωνὴ ὅτι ἐὰν καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούση, ἔστω σοὶ ὡσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης». Παραθέτει μάλιστα σὲ ὑποσημείωση ἀπὸ ἔργο καλούμενο Δοκίμιο τὰ ἐξῆς ἐνδιαφέροντα: «Τί δέ; Ἦττον ἄρα τίς ἀπορήσειεν, εἰ διανοηθεῖη, ὅπως ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν, ὁ ἐγγὺς τῆς ἀσεβείας Λουθηροκαλβινισμὸς, μικροῦ τὸ ἥμισυ κατέσχε τῆς Εὐρώπης; Τί δὲ ὁ Παπισμὸς, ὁ πατὴρ τοῦ Λουθηροκαλβινισμοῦ; Μάλιστα δὲ καὶ καυχῶνται ὅτι γένη πάμπολλα εἰσί, καὶ βασιλεία μέγала καὶ κραταία. Καὶ τοῦτο δὴ ἐστὶ τὸ λυπηρόν, ὅτι γένη τοσαῦτα καὶ λαοὶ πολυπληθεῖς ἐκκλησῖαι εἰσί πονηρευομένων καὶ ἀλλότριον τῆς μίας, ἁγίας, τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Καὶ μᾶλλον ἢ πρότερον. Πρότερον γὰρ ἦσαν αἰρετικοί, καθὰ δὴ καὶ νῦν εἰσί, διὰ τῆς εἰς τὸ Ἅγιον Σύμβολον προσθήκης. Νῦν δὲ καὶ ἀβάπτιστοι ὅλως ἀποδείχθησαν ὄντες. Δι' ὃ καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν προσερχομένους, ὡς ἐθνικοὺς δεχόμενοι, ἄτε ἀβαπτίστους βαπτίζομεν κατὰ τὸν Ζ' κανόνα τῆς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Β' Συνόδου. Παραλείπω τὰ μύρια ἄλλα παρ' αὐτῶν βδελύγματα. Ἀρμένιοι δὲ καὶ Κόπται, οἱ κατ' Αἴγυπτον καὶ Συρίαν, κόμματα μὲν καὶ οὔτοι πονηρά, λυποῦσι δὲ οὐδὲν τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, περιουσία τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀπαιδευσίας».

Ἀναφερόμενος στὸ θέμα τοῦ filioque καὶ ἐξηγῶν γιατί εἶναι αἵρεση γράφει στὴ συνέχεια: «Ἐπειδὴ ἡ κακίστη αὐτὴ αἵρεσις (αἵρεσις γὰρ ἐστὶ, ὡς εἰς τὸ Η' ἄρθρο τῆς πίστεως πολυτρόπως βλασφημοῦσα διὰ τῆς ἐκ τοῦ Υἱοῦ προσθήκης) ζῶσα καθ' ἡμᾶς ἐστὶ, καὶ οὐδὲ παύεται λυπούσα καὶ ταραπτούσα τὴν καθ' ἡμᾶς ἁγίαν Ἐκκλησίαν, εἰ καὶ νῦν μετριώτερον ἢ ἐν τοῖς πρόσθεν χρόνοις, διὰ τὴν νῦν ὑπὸ τῶν ἀθέων ἐπεισκωμάσασαν ἀδιαφορίαν. Τούτου χάριν ὁ περὶ αὐτῆς ἢ κατ' αὐτῆς ἐνταῦθα λόγος φαίνεται ὡς ἀκόλουθος καὶ ἀναγκαῖος, οὐχ ἵνα Λατίνους νῦν μετὰ χιλιετίαν σχεδὸν πείσωμεν μεταμαθεῖν τὴν ἀλήθειαν, τοῦτο γὰρ οἶμαι ἀδύνατον, ἀλλὰ ἵνα τοὺς

ἡμετέρους ἀσφαλίσωμεν, ὥστε μὴ ὑπὸ τῶν συνήθων αὐτοῖς σοφισμάτων καὶ ψευδοεξηγήσεων παρασύρεσθαι εἰς τὴν ἀπώλειαν».

Παραθέτουμε καὶ τὴν γνώμη τοῦ γνωστοῦ Σέρβου ὀσίου γέροντος καὶ μεγάλου θεολόγου π. Ἰουστίνου Πόποβιτς, ὁ ὁποῖος γράφει: «Ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι κοινὸν ὄνομα διὰ τοὺς ψευδοχριστιανισμούς, διὰ τὰς ψευδοεκκλησίας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Μέσα του βρίσκεται ἡ καρδιὰ ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν οὐμανισμῶν, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Παπισμὸν. **Ὅλοι δὲ αὐτοὶ οἱ ψευδοχριστιανισμοί, ὅλοι αἱ ψευδοεκκλησίαι, δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ μία αἵρεσις παραπλεύρως εἰς τὴν ἄλλην αἵρεσιν. Τὸ κοινὸ εὐαγγελικὸ ὄνομα των εἶναι παναίρεσις. Διατί; Διότι εἰς τὸ διάστημα τῆς ἱστορίας αἱ διάφοροι αἵρέσεις ἤρνοῦντο ἢ παρεμόρφωνον ἰδιώματά τινα τοῦ Θεανθρώπου καὶ Κυρίου Ἰησοῦ, αἱ δὲ εὐρωπαϊκαὶ αὗται αἵρέσεις ἀπομακρύνουν ὀλόκληρον τὸν Θεάνθρωπον καὶ εἰς τὴν θέσιν του τοποθετοῦν τὸν Εὐρωπαϊὸν ἄνθρωπον. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει οὐσιαστικὴ διαφορὰ μεταξύ τοῦ Παπισμοῦ, Προτεσταντισμοῦ καὶ ἄλλων αἵρέσεων ὧν τὸ ὄνομα λεγεῶν».**

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἀπέναντι λοιπὸν στίς εὐρεῖες ἐκκλησιολογίες τοῦ Παπισμοῦ καὶ τοῦ Προτεσταντισμοῦ ποὺ γκρέμισαν ὅλα τὰ ὄρια καὶ τίς διαχωριστικὲς γραμμὲς ἀνάμεσα στίς χριστιανικὲς ὁμολογίες, τώρα μάλιστα ἐπεκτείνουν τὸ ἐγγχείρημα καὶ πρὸς τίς θρησκευτῆς, ἡ Ὁρθόδοξη Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία δὲν διστάζει νὰ προβάλλει τὴν δική της ἀποκλειστικὴ ἐκκλησιολογία, διδάσκουσα ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς καὶ σώζουσα Ἐκκλησία, ὅπως ἀποκλειστικὴ εἶναι καὶ ἡ Χριστολογία καὶ ἡ σωτηριολογία. **Μόνον ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ φῶς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ, δὲν ὑπάρχει ἄλλο ὄνομα «ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς».** Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ὑπάρχει ἄλλη Ἐκκλησία, ἄλλο σῶμα Χριστοῦ μὲ κεφαλὴ τὸν Χριστό, δὲν ὑπάρχουν ἄλλα παράλληλα ἐργαστήρια σωτηρίας.

Ἡ ἐνότητα τῶν πιστῶν, τὸ «ἵνα πάντες ἓν ᾦσι», ποὺ ἐγίνε τὸ σύνθημα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, δὲν θὰ ἐπιτευχθεῖ μὲ τὴν τεχνητὴ καὶ ἐξωτερικὴ συγκόλληση τῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν, παρὰ τίς μεγάλες δογματικὲς καὶ ἄλλες διαφορὲς τους, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐνσωμάτωσή τους στὸ ἓνα σῶμα του ζῶντος Χριστοῦ, μὲ τὴν ἐπιστροφή τους στὴν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία. Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν προσευχῶν μας οἱ πιστοὶ δὲν εὐχόμεσθε ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν, δὲν ὑπάρχουν πολλὰς ἐκκλησίες, διηρημένες καὶ χωρισμένες. Ὑπάρχουν οἱ τοπικὲς ὀρθόδοξες ἐκκλησίες ποὺ ἀποτελοῦν μόνον αὐτὲς τὴν *Unam Sanctam*, τὴν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία. Ὅλες οἱ ἄλλες ὁμάδες εἶναι αἵρέσεις καὶ σχίσματα. Εὐχόμεσθε λοιπὸν ὄχι ὑπὲρ ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ «ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν», νὰ διατηρεῖ ὁ Θεὸς σταθερὲς στὴν ὁμολογία τῆς πίστεως τίς ὀρθόδοξες ἐκκλησίες, ὥστε νὰ ἐπιστρέψουν καὶ νὰ ἐνωθοῦν οἱ πάντες, ὅλοι οἱ ἐκτὸς τῆς ἀληθοῦς καὶ μόνης Ἐκκλησίας πιστοὶ. Αὐτὸ εἶναι τὸ νόημα τῆς καθημερινῆς δεήσεως «ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως». Εὐχόμεσθε τῆς ἐνώσεως πάντων τῶν ἀνθρώπων μέσα εἰς τὴν μίαν Ἐκκλησίαν, ποὺ εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Τὸ διευκρινίζει μὲ ἀπόλυτη σαφήνεια ἡ εὐχὴ τῆς Ἀναφορᾶς στὴ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου: «Τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ σύναψον τῇ ἁγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ».

Θεοδρομία

<http://www.theodromia.gr/4D009825.print.el.aspx>

Εκτυπώσιμο: https://www.imdleio.gr/diaf/2019/Ekkl_oria-Ecum.pdf